

ה ק ד מ ה

מאסף זה בא להציב יד לסופר ישראל זרחי ז"ל, שבשנות חייו הקצרות העשיר את ספרותנו הסיפורית בכמה יצירות חשובות וקנה לעצמו מקום נכבד בתולדות הספרות העברית. זו שנוצרת והולכת על אדמת ארץ-ישראל. המאסף כולל קומץ עלים שמניחים על קברו ביום השנה הראשון לפטירתו חבריו לעט. קשישים וצעירים – ידידיו, מוקירי זכרו ופעלו.

דרכו בחיים ובספרות לא היתה סוגה בשושנים. הרבה כאב, סבל, תהה והתלבט אך האמין אמונה שלימה ביעודו הספרותי ובספרות זו שלמענה עבד ויצר במיטב דם הלב והמוח. רצה הגורל האכזרי שפרשת חייו ויצירתו תסתיים בשעה שספינת חייו חתרה לעבר מטרתה בבטחה ובעוז; ובעוד לבו מלא על גדותיו חלומות מתוקים של פעולה ויצירה – נשמט עטו מידו...

נקל לשער אלה פרקי יצירה נעלים היו חוצבים מלבו הער והרגיש מאורעות השנה שחלפה, שבה נעדר מתוכנו – חבלי הלידה של הקמת מדינת ישראל, הוד הגבורה של מיטב בניה בונים ועל כולם ירושלים, שהירבה לציירה ולתארה מתוך רטט של קדושה ואהבה; אך לא זכה הוא ולא זכינו אנחנו.

שונים ומרובים היו המכשולים שעמדו בדרכי עריכתו והדפסתו של מאסף זה בימים ההיסטוריים, הגדולים והטראגיים של שנת תש"ח. אך עלה בידינו להתגבר על התקלות הודות לרגשי החיבה וההוקרה שכולנו רוחשים לאדם וליוצר שלזכרו מוקדשים דפים אלה.

*

הפרקים מעזבונו – יומנו ואגרותיו – מובאים כאן ככתבם ולשונם, מתוך שמירה על צורתם החיצונית, פרט לסימני פיסוק הכרחיים והשמטת שמות ועניינים, שסומנו בשלושה קווים.

לשם הכרת נפשו ולבטי יצירתו הובא כאן צרור קטן מאגרותיו
לידידיו, שמרובה בהן היסוד האבטוביוגראפי.

*

הסופרים המשתתפים במאסף זה וכן הורי המנוח: גב' שפּרָה
לביח גְרין ור' שְׁמֵעוֹן גְרֵטְלֵר עוֹדְדוֹנִי וחיזקו את ידי בעבודת
העריכה ובדאגה למקורות ההדפסה.

האישים, הארגונים והמוסדות הבאים סייעו להוצאת המאסף:
אגודת הסופרים העברים בא"י; קרן הנשיא של האוניברסיטה
העברית – ד"ר י. ל. מאגנס; קבוצת ידידים באמריקה ביזמתו של
ד"ר משה דייוויס (ניו-יורק); הנהלת ביה"ס התיכוני המקצועי
לנערות ע"ש עליס סליגסברג, בירושלים; ועד התאגדות העובדים של
האוניברסיטה העברית; משפחת שְׁנַפְרוּכְט, יוהניסבורג.

חברי א. ברויֵדס, מ. טוֹכְנֵר, א. ליִפְשִׁיץ, מ. מוֹהֵר וע. מנחם
סמכוני בעצה טובה וסייעו לי בקריאת עלי ההגהה; המו"ל נענה
לי ברצון ובאדיבות; פועלי בית-הדפוס ובראשם מר חיים וְרָקֵר עשו
כמיטב יכלתם לשוות למאסף את צורתו הנאותה. כולם יבורכו.

חיים תוֹרֵן

ירושלים ער"ה תש"ט.